YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
20 päivänä maaliskuuta 1985 *

Asiassa 41/83,

Italian tasavalta, asiamiehenään diplomaattisten riita-asioiden osaston johtaja Arnaldo Squillante, avustajanaan valtionasiamies Giorgio Azzariti, prosessiosoite Luxemburgissa Italian suurlähetystö,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Giuliano Marenco, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Georgios Kremlis, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

vastaajana,

jota tukee

Yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies G. Dagtoglou, Queen Anne's Gate Chambers, Lontoo, prosessiosoite Luxemburgissa Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen asiamies J. D. Howesin toimisto, Ison-Britannian suurlähetystö, 28 boulevard Royal,

väliintulijana,

jossa vaaditaan kumoamaan Euroopan yhteisöjen komission 10 päivänä joulukuuta 1982 tekemä päätös 82/861/ETY (EYVL L 360, s. 36), joka koskee ETY:n

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

perustamissopimuksen 86 artiklan mukaista menettelyä British Telecommunicationsia vastaan,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti A. J. Mackenzie Stuart, jaostojen puheenjohtajat G. Bosco, O. Due, C. Kakouris sekä tuomarit T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot ja R. Joliet,

julkisasiamies: M. Darmon,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

*

on antanut seuraavan

tuomion

1 Italian tasavalta on yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 15.3.1983 toimittamallaan kannekirjelmällä nostanut ETY:n perustamissopimuksen 173 artiklan toisen kohdan nojalla kanteen ja vaatinut kumoamaan Euroopan yhteisöjen komission 10 päivänä joulukuuta 1982 tekemän päätöksen 82/861/ETY (EYVL L 360, s. 36), joka koskee ETY:n perustamissopimuksen 86 artiklan mukaista menettelyä British Telecommunicationsia vastaan.

2 *Post Office Act 1969*:n nojalla perustettua United Kingdom Post Officea seurasi *British Telecommunications Act 1981*:n nojalla perustettu julkisoikeudellinen yhtiö British Telecommunications 1.10.1981 lukien. Kumpaakin kansallista yhtiötä nimitetään jäljempänä BT:ksi. Yhdistyneen kuningaskunnan telejärjestelmää koskevaan lainsäädäntöön perustuvan monopolin haltijana BT:llä on velvollisuus tuottaa erityisesti teleksi- ja puhelinpalveluja. Sekä

* kuultuaan julkisasiamiehen 16.1.1985 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

*Post Office Act*in että *British Telecommunications Act*in säännösten perusteella BT käyttää norminantovaltaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa telepalvelujen osalta, joiden maksut ja ehdot se asettaa määräyksissä (*schemes*), jotka julkaistaan London Gazette, Edinburgh Gazette ja Belfast Gazette -lehdissä.

3 Lisäksi BT:llä on kansainvälisesti tunnustetun yksityisen telelaitoksen asema ja se kuuluu yhteen pysyvistä elimistä kansainvälisessä teleliitossa ITU:ssa (International Telecommunications Union), joka on perustettu 2.10.1947 Atlantic Cityssä allekirjoitetulla ja viimeksi 25.10.1973 Malaga-Torremolinosissa muutetulla Kansainvälisellä teleliikenneyleissopimuksella (ITC, International Telecommunications Convention, Yhdistyneiden Kansakuntien sopimussarja nro 2616, s. 188). Kaikki ETY:n jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet ITC-sopimuksen. Yhdistyneessä kuningaskunnassa tunnustettuna yksityisenä telelaitoksena BT osallistuu Kansainvälisen neuvoa-antavan lennätin- ja puhelinkomitean CCITT:n (Comité consultatif international télégraphique et téléphonique) toimintaan ITU:n kaikkien niiden allekirjoittajamaiden kansallisten hallintoviranomaisten ohella, joilla on oikeus komitean jäsenyyteen.

4 Lennätin- ja puhelinalaa koskevista yritysten toimintaan ja maksujen määräämiseen liittyvistä kysymyksistä CCITT antaa suosituksia, jotka perustuvat ITC:n määräyksiin sekä ITU:n puhelin- ja lennätinasetuksiin (ITU:n vuonna 1973 Genevessä pitämän maailmanlaajuisen lennätin- ja puhelinhallintokonferenssin päätösasiakirjat), jotka täydentävät näin sopimuksen määräyksiä sen 82 artiklan nojalla ja sääntelevät teleliikennepalvelujen käyttöä.

5 11.4.1973 annetun lennätinasetuksen 6 pykälän 3 momentissa säädetään seuraavaa:

"Viranomaiset ja tunnustetut yksityiset telelaitokset sitoutuvat kulloisessakin toimipaikassaan pysäyttämään sellaisten sähkeiden vastaanoton, lähettämisen ja perille toimittamisen, jotka on osoitettu sähkeenvälitysyrityksille tai muille organisaatioille, jotka on perustettu sähkeiden lähettämiseksi kolmansille osapuolille siten, että päämääränä on välttyä suorittamasta täyttä maksua koko osuudelta."

6 Lennätinasetuksen kyseisen säännöksen perusteella ja sitä soveltaen CCITT on antanut lokakuussa 1976 suosituksen F-60, jonka 3.5.2 pykälä sisältää seuraavat säännökset:

"Viranomaisten ja tunnustettujen yksityisten telelaitosten on kieltäydyttävä asettamasta teleksipalveluja sellaisen sähkeenvälitysyrityksen käyttöön, joka on tunnetusti perustettu lähettämään tai vastaanottamaan sähkeitä toimitettavaksi edelleen lähettimellä siten, että niiden päämääränä on välttyä suorittamasta täyttä maksua koko osuudelta."

7 Näihin säännöksiin vedoten BT on ryhtynyt Yhdistyneen kuningaskunnan alueella vastustamaan sellaisten yksityisten sanomanvälitysyritysten kehitystä, jotka tarjoavat uudenlaista palvelua, joka käsittää huomattavien sanomamäärien vastaanottamista ja lähettämistä toisen lukuun huomattavasti alhaisemmilla hinnoilla kuin ne, joita on veloitettu tariffien perusteella televerkkojen ja järjestelmien tavanomaisesta käytöstä.

8 BT on sille lailla myönnettyä norminantovaltaa käyttäen antanut ensiksi määräykset T7/1975 ja T1/1976. Vaikka kyseisissä määräyksissä sallitaan tilaajien vapaasti käyttää laitteitaan lähettääkseen tai vastaanottaakseen sanomia toisen lukuun, T7/1975 määräyksen 43 pykälän 2 momentin b kohdan iii alakohdassa ja vastaavasti T1/1976 määräyksen 70 pykälän 2 momentin b kohdan iii alakohdassa kuitenkin säädetään, että kun tilaaja lähettää edelleen sanoman, joka on sekä peräisin ulkomailta että lähetetään ulkomaille, se ei voi soveltaa taksoja, jotka johtaisivat siihen, että sanoman alkuperäinen lähettäjä voisi lähettää sen edullisempaan hintaan kuin jos hän olisi lähettänyt sen suoraan. Asianomaiset ovat kuitenkin yhtä mieltä siitä, että BT ei ole todellisuudessa koskaan huolehtinut näiden määräysten noudattamisesta.

9 Sittemmin BT on täydentänyt kysymyksessä olevia määräyksiä antamalla 21.1.1978 voimaan tulleen määräyksen T1/1978, jonka 44 pykälän 2 momentin a kohdassa ja 70 pykälän 2 momentin b kohdassa kielletään sanomanvälitysyrityksiä tarjoamasta tilaajille kansainvälisiä palveluita, joiden välityksellä:

a) tiedostoina olevat sanomat lähetetään tai vastaanotetaan kansainvälisiä puhelinverkkoja käyttäen ja muutetaan teleksillä, telefaksilla, kirjoitetussa tai muussa visuaalisessa muodossa vastaanotettaviksi sanomiksi;

b) teleksisanomat välitetään Yhdistyneen kuningaskunnan ja Mansaaren ulkopuolella sijaitsevien paikkojen välillä;

c) teleksisanomat on lähetetty tai vastaanotettu toisten sanomanvälitysyritysten välityksellä.

Määräyksen T1/1978 edellä mainitut säännökset on otettu kokonaisuudessaan uuteen vuonna 1981 annettuun määräykseen, jolla kumottiin ja korvattiin kaikki aikaisemmat määräykset.

10 Komissio totesi 10.12.1982 tekemässään päätöksessä, että edellä mainituilla määräyksillä rikotaan perustamissopimuksen 86 artiklan määräyksiä ja että BT:n on lopetettava tämä rikkominen kahden kuukauden kuluessa kyseisen päätöksen tiedoksi antamisesta, jollei sitä vielä ole lopetettu.

11 Päätöksensä perusteluissa komissio esittää, että BT:n asettamat rajoitukset ja rajoitusten rikkomisten mahdolliset seuraamukset, nimittäin tilaajan käytettävissä olevien laiteyhteyksien keskeyttäminen tai katkaiseminen, estävät sanomanvälitysyrityksiä tarjoamasta tiettyjä palveluja niiden muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden asiakkaidensa haitaksi, asettavat puhelin- ja teleksilaitteiden käytön riippuvaiseksi vaatimuksista, joilla ei ole yhteyttä puhelin- ja teleksipalvelujen tarjoamisen kanssa, ja saattavat yritykset epäedulliseen kilpailuasemaan verrattuna toisten jäsenvaltioiden viranomaisiin ja kansallisiin yrityksiin, joihin ei sovelleta samanlaisia sääntöjä.

12 Todetuista rikkomisista huolimatta komissio katsoo kuitenkin, että ottaen huomioon asian erityisolosuhteet, erityisesti kansainvälisten sitoumusten noudattamisen ja sen seikan, että BT ei ole rankaissut rajoitusten rikkomisesta katkaisemalla sanomanvälitysyritysten laiteyhteyksiä, BT:lle ei tule määrätä sakkoa.

13 Komission edellä mainitun päätöksen kumoamiseksi Italian tasavalta esittää vaatimustensa tueksi ensiksi, että komissio on toiminut virheellisesti, kun se on arvioinut kyseisiä määräyksiä perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella. Tältä osin kantaja väittää ensinnäkin, että julkisoikeudellisen laitoksen harjoittamaa sääntelytoimintaa ei voida pitää perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitettuna yritystoimintana, sekä toisaalta, että koska BT on lainsäädäntöön perustuvan monopolin haltija, siihen ei perustamissopimuksen 222 artiklan mukaan voida soveltaa yhteisön kilpailusääntöjä.

14 Toiseksi Italian tasavalta toteaa, että riidanalaisia määräyksiä ei voida pitää perustamissopimuksen 86 artiklan vastaisina koska ne on suunnattu yksityisten sanomanvälitysyritysten sopimattomia käytäntöjä vastaan tai koska BT-yritykseen perustamissopimuksen 90 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettuna julkisena yrityksenä ei voida soveltaa yhteisön kilpailusääntöjä kuin tietyissä rajoissa taikka koska BT on velvollinen toteuttamaan moititut toimenpiteet ITC:n edellä mainittujen määräysten perusteella.

15 Italian tasavalta väittää lopuksi, että riidanalainen päätös on riittämättömästi perusteltu.

I Perusteet, jotka koskevat mahdollisuutta arvioida BT:n antamien määräysten yhteensoveltuvuutta perustamissopimuksen 86 artiklan kanssa

1. Yhteisön kilpailusääntöjen soveltaminen riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettuun toimintaan

16 Italian tasavalta väittää, että perustamissopimuksen 86 artiklaa sovelletaan ainoastaan yrityksen harjoittamaan yksityisoikeuden muotoja noudattavaan toimintaan eikä julkisen vallan asettamien ehtojen mukaisesti toimivan julkisen elimen harjoittamaan, lainsäädäntöön perustuvaan norminantotoimintaan. Kantaja arvioi, että siltä osin kuin riidanalainen päätös ei kohdistu BT:n soveltamaan käytäntöön telelaitteista vastaavana laitoksena ja telepalvelujen toimittajana käyttäjille, vaan lainsäädäntötoimintaan, jota BT harjoittaa *Post Office Act 1969*:n tai *British Telecommunications Act 1981*:n nojalla, komissio on soveltanut 86 artiklaa väärin. Moitittu sääntelytoiminta voi korkeintaan antaa aiheen kanteen nostamiseen Yhdistynyttä kuningaskuntaa vastaan perustamissopimuksen 90 tai 169 artiklan perusteella.

17 Komissio, jonka vaatimuksia ja perusteluja Yhdistynyt kuningaskunta tukee, väittää, että telepalvelujen tarjoaminen on yritystoimintaa. Vaikka Yhdistyneen kuningaskunnan laissa on myönnetty BT:lle valta antaa määräyksiä, se tapahtuu ainoastaan telepalveluja koskevien hintojen ja ehtojen määräämiseksi. Kysymyksessä olevat määräykset täyttävät siten saman tehtävän kuin sopimusehdot, ja BT on antanut ne vapaasti itsenäisen toimivaltansa perusteella Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten puuttumatta asiaan. Siinäkin tapauksessa, että Yhdistynyttä kuningaskuntaa voitaisiin pitää osaltaan vastuullisena käsiteltävänä olevassa tapauksessa, tällä seikalla voisi yrityksen vastuun kannalta olla korkeintaan sakon määrään nähden lieventävä vaikutus, mutta se ei kuitenkaan sulkisi pois yhteisön kilpailusääntöjen soveltamista yritykseen.

18 Ensiksi on pantava merkille, että kantaja ei kiistä sitä, että huolimatta siitä, että BT on valtionyritys, sen harjoittama toiminta, jossa se vastaa yleisen telejärjestelmän laitteista ja asettaa telelaitteet maksua vastaan käyttäjien

käyttöön, on perustamissopimuksen 86 artiklan soveltamisalaan kuuluvaa yritystoimintaa.

19 Toiseksi on todettava, että ensin *Post Office Act 1969*:n 28 pykälän nojalla ja sitten *British Telecommunications Act 1981*:n 21 pykälän nojalla BT:lle myönnetty sääntelyvalta on tiukasti rajoitettu käyttäjille tarjottavia palveluja koskevien maksujen ja yksityiskohtaisten sääntöjen ja ehtojen määräämiseen. Lisäksi on katsottava, että näiden säännösten sanamuoto huomioon ottaen Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäätäjä ei ole millään tavoin määrännyt etukäteen kysymyksessä olevien määräysten sisältöä, josta BT on vapaasti päättänyt.

20 Tässä tilanteessa riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettuja määräyksiä on tarkasteltava BT:n yritystoimintaan erottamattomasti kuuluvana osana. Näin ollen esitetty väite siitä, että komissio on toiminut virheellisesti, kun se on arvioinut määräyksiä perustamissopimuksen 86 artiklan perusteella, on hylättävä.

2. *Yhteisön kilpailusääntöjen soveltaminen BT:llä olevaan lakisääteiseen monopoliin*

21 Kantaja väittää, että perustamissopimuksen 222 artiklan nojalla, jonka määräysten mukaan perustamissopimuksessa "ei puututa jäsenvaltioiden omistusoikeusjärjestelmiin", jäsenvaltiot voivat vapaasti päättää valtionsisäisissä oikeusjärjestyksissään julkiselle sektorille varattavista toiminnoista sekä kansallisten monopolien luomisesta. Myös BT:llä on oikeus suojata monopolinsa estämällä sellaisten yksityisten yritysten toiminta, jotka haluavat tarjota tähän monopoliin kuuluvia palveluja. Katsoessaan BT:n tältä osin antamat määräykset yhteensoveltumattomiksi 86 artiklan kanssa komissio on kantajan mukaan rikkonut perustamissopimuksen 222 artiklaa.

22 Oikeudenkäyntiasiakirjoista ilmenee, että vaikka BT:llä on lakisääteinen yksinoikeus tietyin poikkeuksin hoitaa televerkkoja ja asettaa ne käyttäjien käyttöön, sillä ei ole yksinoikeutta tähän liittyvien palvelujen, kuten sanomien lähettämisen toisen lukuun, tarjoamiseen. Joka tapauksessa on pantava merkille, että BT:n antamien määräysten tavoitteena ei ole lopettaa yksityisiä yrityksiä, joiden perustaminen merkitsee sen yksinoikeuden loukkausta, vaan sen tarkoituksena on ainoastaan muuttaa näiden yritysten harjoittaman toiminnan ehtoja. On siten todettava, että perustamissopimuksen 222 artikla ei ole esteenä sille, että komissio arvioi kysymyksessä olevien määräysten yhteensoveltuvuutta perustamissopimuksen 86 artiklan kanssa.

23 Perustamissopimuksen 222 artiklan rikkomista koskeva peruste on näin ollen hylättävä.

II Perusteet, joiden mukaan BT:n antamat määräykset eivät ole perustamissopimuksen 86 artiklan vastaisia

1. *Peruste, jonka mukaan BT:n antamat määräykset ovat välttämättömiä, jotta voidaan estää yksityisiä sanomanvälitysyrityksiä käyttämästä väärin telelaitteita*

24 Italian tasavalta on esittänyt sekä kirjelmissään että suullisesti yhteisöjen tuomioistuimessa, että Yhdistyneen kuningaskunnan alueelle sijoittautuneet yksityiset sanomanvälitysyritykset käyttävät väärin yleisiä televerkkoja. Tällainen väärinkäyttö on ensisijaisesti seuraus siitä, että käytetään tarkoituksenvastaisesti kiinteitä verkkoja, siis yksityishenkilöiden yksinomaiseen käyttöön vuokrattuja yleisiä piirikytkentäisiä yhteyksiä, jossa maksuperusteena käytetään kiinteää maksua, joka määrätään ottaen huomioon tähän kategoriaan kuuluvien käyttäjien normaalioloissa lähettämien sanomien määrä. Käyttäessään tällaisia piirikytkentäisiä yhteyksiä sanomien lähettämiseen toisen lukuun kysymyksessä olevat sanomanvälitysyritykset välttävät tavanomaiset maksun määräämistä koskevat ehdot. Nämä yritykset käyttävät väärin myös yleistä verkkoa käyttäessään erityislaitteita, jotka tietojenkäsittelyn ansiosta mahdollistavat suuren sanomamäärän siirron erittäin lyhyessä ajassa. Tällainen käytäntö vahingoittaa vakavasti kansainvälisen telejärjestelmän sääntöjen mukaista toimintaa erityisesti, koska kyseiset yritykset käyttävät vilkkaasti liikennöityjä yhteyksiä. BT voi näin ollen perustamissopimuksen 86 artiklan määräyksiä rikkomatta toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet tällaisen lainvastaisen toiminnan lopettamiseksi.

25 Komissio ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävät sanomanvälitysyritysten käyttäneen kiinteitä yhteyksiä. Se tosiseikka, että yritykset käyttävät uutta edistyksellistä tekniikkaa ja luovat vain hyvin vähän kilpailua kansainväliseen teleliikenteeseen, ei sellaisenaan merkitse väärinkäyttöä.

26 Tältä osin on riittävää todeta, etteivät oikeudenkäyntiasiakirjat eivätkä tuomioistuimessa käydyt keskustelut ole vahvistaneet sitä, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet sanomanvälitysyritykset olisivat käyttäneet väärin yleisiä televerkkoja. Ensinnäkään ei ole osoitettu, että kyseiset yritykset käyttäisivät piirikytkentäisiä yhteyksiä lähettääkseen sanomia

edelleen kolmannen osapuolen lukuun. Toiseksi uuteen teknologiaan turvautuminen, joka mahdollistaa sanomien lähettämisen nopeammin, merkitsee yhteisen edun mukaista teknistä edistystä, eikä sitä voida sellaisenaan pitää väärinkäyttönä. Italian tasavalta ei ole myöskään väittänyt, että sanomanvälitysyritykset olisivat pyrkineet välttämään tosiasiallista yleisen verkon käyttöaikaansa vastaavien maksujen suorittamista.

27 Näin ollen esitetty peruste, jonka mukaan riidanalaiset määräykset ovat oikeutettuja yksityisten sanomanvälitysyritysten väitettyjen väärinkäytösten vuoksi, on hylättävä.

2. *Peruste, jonka mukaan BT:n toteuttamat toimenpiteet kuuluvat 90 artiklan 2 kohdan sisältämiin kilpailusääntöjen sellaisten yritysten hyväksi sovellettaviin poikkeuksiin, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja*

28 Kantajan mukaan komissio ei ole noudattanut perustamissopimuksen määräyksiä, kun se on katsonut, että 90 artiklan 2 kohtaa ei voida soveltaa käsiteltävänä olevaan tapaukseen.

29 Ennen perusteen oikeellisuuden tutkimista on huomautettava, että komissio ilmoittaa epäilevänsä, vaiko kantajan vedota tähän perusteeseen. Perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohta, jonka tarkoituksena on suojata tehtäviä, jotka jäsenvaltio katsoo asianmukaiseksi myöntää tietylle elimelle, edellyttää vastakkaisten etujen vaikeaa keskinäistä vertailua, jossa on kysymys asianomaisen jäsenvaltion omista tosiseikoista ja arvioinneista, jotka ovat muille jäsenvaltioille vieraita ja joista ne eivät ole vastuussa eivätkä näin ollen ole kiinnostuneita niiden puolustamisesta.

30 Tältä osin on syytä palauttaa mieliin, että perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat riitauttaa kumoamiskanteella kaikki komission toimet, olivatpa ne normatiivisia tai yksittäistapauksia koskevia, ja vedota siinä yhteydessä vaatimustensa tueksi perustamissopimuksen minkä tahansa määräyksen rikkomiseen. Lisäksi on huomautettava, että perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohdan soveltamista ei ole jätetty sen jäsenvaltion harkintaan, joka on antanut yritykselle tehtäväksi tuottaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja. Perustamissopimuksen 90 artiklan 3 kohdassa annetaan nimittäin komissiolle tätä alaa koskeva valvontatehtävä, jota se hoitaa yhteisöjen tuomioistuimen valvonnassa. Näin ollen perustamissopimuksen 90 artiklan 2 kohta kuuluu määräyksiin, joiden

virheelliseen soveltamiseen jokainen jäsenvaltio voi vedota kumoamiskanteensa tueksi.

31 Italian tasavallan mukaan komissio vaarantaa BT:lle annetun tehtävän täyttämisen ilmoittaessaan, että BT:n antamat määräykset ovat yhteisön oikeuden vastaisia.

32 Tältä osin kantaja vetoaa ensimmäiseen esitettyyn perusteluun, jonka mukaan yksityiset sanomanvälitysyritykset aiheuttavat taloudellista vahinkoa julkisille telepalveluille Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

33 On katsottava, että vaikka teknologian kehityksen mahdollistama sanomien nopea lähettäminen johtaa epäilemättä BT:n osalta tiettyyn tulojen vähenemiseen, sitä vastoin yksityisten sanomanvälitysyritysten olemassaolo Yhdistyneessä kuningaskunnassa houkuttelee tietyn määrän kansainvälisiä sanomia niistä saatavine tuloineen Yhdistyneen kuningaskunnan yleisiin verkkoihin, kuten kantaja itse huomauttaa. Italian tasavalta ei ole millään tavoin osoittanut, että näiden Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivien yritysten maailmanlaajuisen toiminnan vaikutukset olisivat BT:n kannalta kielteisiä tai että riidanalaisten määräysten hylkääminen komission toimesta vaarantaisi taloudelliselta näkökannalta BT:lle uskotun tehtävän täyttämistä.

34 Italian tasavalta esittää toisen perustelun, jonka mukaan ITU:n toteuttama maailmanlaajuinen yhteistyö on tarpeellista säännöllisten kansainvälisten teleliikennepalvelujen toiminnan takaamiseksi; lisäksi se esittää, että muut kansalliset viranomaiset voivat oikeutetusti odottaa, että voimassa olevia kansainvälisiä sääntöjä, joiden tarkoituksena on estää yksityisten sanomanvälitysyritysten toiminta, noudatetaan. Estäessään BT:tä täyttämästä tämän kansainvälisen yhteistyön asettamia vaatimuksia koko laajuudessaan, riidanalainen päätös uhkaa vielä vaarantaa tälle kansalliselle yritykselle uskotun erityistehtävän täyttämisen.

35 Kyseinen väite herättää itse asiassa kysymyksen siitä, velvoittaako ITC tai siitä johdettu oikeus BT:tä toteuttamaan riidanalaiset toimenpiteet. Tämä liittyy hyvin kiinteästi Italian hallituksen kolmanteen perusteeseen, johon se vetoaa osoittaakseen, että BT:llä ei käsiteltävänä olevassa tapauksessa ole ollut velvollisuutta noudattaa yhteisön kilpailusääntöjä, ja näin ollen kysymystä on tutkittava jäljempänä.

3. *Peruste, jonka mukaan ITC ja siitä johdettu oikeus edellyttäisivät BT:n estävän – kuten se on tehnyt – Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivien yksityisten sanomanvälitysyritysten toiminnan*

36 Italian valtio väittää, että komissio ei ole noudattanut perustamissopimuksen 234 artiklan määräyksiä. Tässä artiklassa ratkaistaan mahdollinen ristiriita yhteisön oikeuden määräysten ja niitä ennen olemassa olleiden normien välillä antamalla viimeksi mainituille etusija ensiksi mainittuihin nähden. Kantajan mukaan ITC ja siihen pohjautuvat määräykset ovat koko ajan kieltäneet kansallisia hallintoviranomaisia sallimasta kansainvälisen lennätin- ja puhelinsanomaliikenteen toisaalle johtamista silloin, kun yksityiset sanomanvälitysyritykset ovat toimineet näin päämääränään välttyä suorittamasta täyttä maksua koko osuudelta. Toisaalta vuoden 1973 lennätinasetuksen 6 pykälän 3 momentin ja toisaalta CCITT:n suosituksen F-60 nojalla BT oli velvollinen antamaan määräykset, joita komissio moittii.

37 Komissio ja Yhdistynyt kuningaskunta toteavat, että kyseisten säännösten tarkoituksena on ainoastaan estää käytäntö, jonka päämääränä on välttyä suorittamasta täyttä maksua koko osuudelta, eikä niiden tarkoituksena ole kieltää lähettämästä sanomaa kolmannen maan kautta vain siitä syystä, että sanomasta suoritettava maksu on tällöin alempi. Riidanalaiset määräykset eivät näin ollen voi olla oikeutettuja näiden määräysten perusteella.

38 Komissio väittää lisäksi, että perustamissopimuksen 234 artiklaa ei voida soveltaa, koska ITC:tä on muutettu Malaga-Torremolinosissa 25.10.1973, eli Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisöihin liittymistä myöhäisempänä ajankohtana. Kantajan esittämät väitteet ennen tätä päivää voimassa olleiden säännösten samankaltaisuudesta ovat merkityksettömiä, koska jokaisen korjauksen yhteydessä ITU:n jäsenvaltiot saavat takaisin vapautensa ja sitoutuvat uudelleen. Vaikka olisikin olemassa kansainvälisiä ETY:n perustamissopimusta edeltäviä sääntöjä, jotka velvoittavat BT:tä omaksumaan moititun toimintatavan, perustamissopimuksen 234 artiklassa kumotaan perustamissopimuksen 86 artiklan kielto vain siltä osin, kuin viimeksi mainitun määräyksen noudattaminen estää jäsenvaltiota täyttämästä velvoitteitaan kolmansia maita kohtaan.

39 Yhdistynyt kuningaskunta, joka ilmoittaa, ettei se yhdy komission näkemykseen ennen ETY:n perustamissopimusta tehtyyn kansainväliseen sopimukseen jäsenvaltion yhteisöihin liittymisen jälkeen tehdystä korjauksesta, väittää omalta osaltaan, että 27.2.1962 annetun tuomion mukaan (asia 10/61, Italia v. komissio, Kok. 1962, s. 1) jäsenvaltiot luopuvat perustamissopimuksen

234 artiklan nojalla kaikista yhteisön sääntöjen vastaisista vanhemmista sopimuksista johtuvista oikeuksista. Koska BT ei ole tehnyt eroa Yhdistyneen kuningaskunnan kansainvälisten ja yhteisöä koskevien velvoitteiden välillä eikä näin ollen ole rajoittanut määräystensä vaikutusta sellaiseen sanomanvälitysyritysten toimintaan, jolla on haitallinen vaikutus vastaavaan toimintaan kolmansissa maissa, kysymyksessä olevat määräykset rikkovat selvästi perustamissopimuksen 86 artiklan määräyksiä.

40 Ei ole tarpeen ratkaista, onko vuoden 1973 lennätinasetuksen 6 pykälän 3 momentin tai CCITT:n suosituksen F-60 edellä mainitut säännökset BT:tä sitovia. Ne eroavat joka tapauksessa tarkoitukseltaan ja sisällöltään komission moittimista BT:n määräyksistä.

41 Lennätinasetuksen 6 pykälän 3 momentin sekä CCITT:n suosituksen F-60 sanamuodosta nimittäin seuraa, että niiden tarkoituksena on ainoastaan estää sellaisten sanomanvälitysyritysten toiminta, jotka on "muodostettu" tai jotka "tiedetään organisoidun" siten, että niiden päämääränä on välttyä suorittamasta täyttä maksua koko osuudelta. Kyseisissä säännöksissä tarkoitetut toimenpiteet koskevat siis ainoastaan yrityksiä, jotka väärinkäytön keinoin pyrkivät välttämään täyden maksun suorittamista tiettyjen sanomien osalta.

42 Siltä osin kuin jäsenvaltio tai tunnustettu yksityinen telelaitos, jonka tehtäväksi jäsenvaltio on uskonut telepalvelujen tuottamisen, sallii lähetystoiminnan, jossa ei ole kysymys väärinkäytöstä edellä kuvatussa merkityksessä ja jota ei sen vuoksi kielletä edellä mainituissa määräyksissä, kysymys ei voi olla kansainvälisellä tasolla tehtyihin sitoumuksiin kohdistuneesta rikkomisesta asianosaisten jäsenvaltioiden taholta.

43 Edellä esitetystä seuraa, että BT:n määräyksillä on eri tarkoitus kuin lennätinasetuksen ja CCITT:n suosituksen edellä mainituilla säännöksillä, ja ne koskevat yksityisiä sanomanvälitysyrityksiä, joiden toiminnalla ei ole minkäänlaista väärinkäytön luonnetta.

44 Näin ollen esitetty väite siitä, että ITC ja siitä johdettu oikeus velvoittaisivat BT:n antamaan riidanalaisia määräyksiä, on joka tapauksessa hylättävä.

III Väite riidanalaisen päätöksen riittämättömästä perustelusta

45 Italian tasavalta väittää, että perustamissopimuksen 190 artiklaan sisältyvää päätösten perustelua koskevaa velvoitetta on rikottu, koska komissio ei ole ilmoittanut syitä, miksi sen käsityksen mukaan:

- BT:n lainsäädäntöön perustuva monopoli on yhteisön oikeuden vastainen
- norminantovallan harjoittaminen voidaan rinnastaa yritystoimintaan
- yhteisön kilpailusäännöt saavat etusijan aiempiin kansainvälisiin sääntöihin nähden.

46 Ensiksi on syytä palauttaa mieliin, että yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa päätöksen laillisuutta, ja toisaalta niin, että se, jota päätös koskee, saa tarvittavat tiedot tutkiakseen, onko päätös asianmukainen. Perusteluvaatimusta on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden, erityisesti kyseisen toimen sisällön, esitettyjen perusteiden luonteen sekä niiden henkilöiden mahdollisen tiedontarpeen perusteella, joihin kyseinen toimi kohdistuu tai joita se koskee suoraan ja erikseen perustamissopimuksen 173 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetulla tavalla.

47 On edelleen todettava, että riidanalaisessa päätöksessä ei millään tavoin kiistetä BT:n lainsäädäntöön perustuvan monopolin yhteensoveltuvuutta yhteisön oikeuden kanssa. Näin ollen komission ei ole tarpeen antaa mitään perusteluja tämän suhteen.

48 Mitä kahteen muuhun Italian tasavallan riitauttamaan kohtaan tulee, riidanalaisen päätöksen johdanto-osan perustelukappaleista ilmenee komission esittäneen ensiksi, että julkisoikeudellinen BT-yhtiö on taloudellinen yksikkö ja että se harjoittaa taloudellista toimintaa muodostaen sellaisenaan perustamissopimuksen 86 artiklassa tarkoitetun yrityksen. Lisäksi komissio on todennut, että vaikka se hyväksyisikin BT:n väitteen, jonka mukaan kansainvälinen yhteistyö ja kansainvälisten sitoumusten noudattaminen ovat olennaisia elementtejä kansainvälisten telepalvelujen tehokkaan tarjoamisen kannalta, tällaisen yhteistyön ei kuitenkaan pidä mennä niin pitkälle, että se sallii perustamissopimuksen kilpailusääntöjen rikkomisen.

49 Kyseiset perustelut täyttävät perustamissopimuksen 190 artiklan vaatimukset, koska ne sallivat yhteisöjen tuomioistuimen harjoittaa valvontaansa ja asianosaisten tuoda näkökantansa tehokkaasti esiin väitettyjen tosiseikkojen ja olosuhteiden paikkansapitävyydestä ja asianmukaisuudesta.

50 Näillä ehdoin esitetty perustelujen riittämättömyyttä koskeva peruste on hylättävä.

51 Edellä esitetystä kokonaisuudessaan seuraa, että Italian valtion kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

52 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Italian tasavalta on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kanne hylätään.

2) Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Mackenzie Stuart Bosco Due Kakouris

Koopmans Everling Bahlmann Galmot Joliet

Julistettiin Luxemburgissa 20 päivänä maaliskuuta 1985.

P. Heim
kirjaaja

A. J. Mackenzie Stuart
presidentti